

AMERIKA “DESKUBRITZEKO” ASMORIK EZ

Nagore Irazustabarrena
Uranga

@irazuabarrena

Norvegia, 986. Bjarni Herjólfsson esplo-
ratzaile bikingoa Islandiara abiatu zen
negua amaitu zenean, han gurasoekin
bat egiteko. Eyrar-en lehorreratu zenean
jakin zuen gurasoek etxaldea saldu zute-
la eta Erik Gorriarekin batera irla utzia
zutela, Groenlandiara bizitzera joateko.
Orduan Bjarni ere hara abiatu zen, men-
debaldera, bide zehatzik jakin gabe. Ho-
rixe da behintzat groenlandiarren sagak
dioena. Saga hori Erik Gorriak hasitako
Groenlandiako kolonizazioaren konta-
kizuna da eta, hain zuzen, Bjarniren aita
Herjulf Bárðsson izan zen lurralde haie-
tako lehen kolonoetako bat.

Groenlandiara abiatu eta hiru egunera
haizea iparraldera aldatu eta laino itxia
sartu zen; ontzia jitoan ibili zen hainbat
egunetz. Eguraldia argitu eta eskifaiak
kostaldea begiztatu zuen, baina Bjarni-
ren ustez muino txikiz osatutako erliebe
basotsu leun hori ezin zen Groenlandia
izan. Lehorreratu gabe, iparraldera jo
zuten berak eta bere marinelek.

Handik bi egunera berriro ere lehorra
ikusi zuten. Baina horrek ere ez zeukan
Groenlandiaren antzik, Groenlandian
egundoko glaziarrak zeudela esan bai-
tzioten. Kostaldera hurbildu eta han ez
zegoen glaziarrak, zuhaitzez estalitako
lautadak baizik. Haizea baretu zen eta
eskifaiak pentsatu zuen une egokia zela
lehorreratzeko, eta urez nahiz egurrez
hornitzeko. Baina Bjarnik ezetz, ez zu-

tela ezeren beharrik eta aurrera egingo
zutela.

Hiru egunetz hego-mendebaldeko hai-
zeak bultzatu zituen eta, hirugarrenez,
lur idorra azaldu zitzaizen zerumugan.
Lurralde menditsua zen, eta glaziar bat
ere ikus zitekeen ontzitik. Kosta ertze-
tik ibili ziren uharte bat zela ikusi zu-
ten arte. Baina hura ere ez omen zen
Groenlandia. Aldeko haizea aprobetxa-
tuz, itsas zabalera jo zuten berriro.

Lau egun eta ekaitz gogor bat pasa
ziren, laugarrenez lehorra ikusi zuten
arte. Eta azkenean Bjarnik lehorreratze-
ko agindua eman zuen, eskifaiak-kideen
pozerako. Lurmutur estu bat aukeratu
zuten horretarako eta, ezustean, Bjarnik
hantxe topatu zituen gurasoak. Bertan
geratu zen, aita hil artean.

Baina bere bidaian ikusitako –eta za-
paldu gabeko– lurren berri berehala za-

*Drakkar motako ontzia, XI. mendeko Vayeuxeko
tapizean. Mende bat lehenago, Bjarni Herjólfsson
horrelako ontzi batean abiatu zen Groenlandiara.*

baldu zen bikingoen lurraldean. Erik
Gorriaren seme Leif Eriksonek Bjarni-
ren drakkarra erosi omen zuen eta 35
lagun bilduta hark egindako bidea berri-
ro egin zuen. Adituen esanetan, Vinland
izeneko kolonia Eriksonek sortu zuen
Ternuan eta horren lekuko da L’Anse
aux Meadows aztarnategi arkeologikoa.

Bjarniren bidaiaren frogak fisikorik ez
dago, ordea, eta zaila da esatea sagaren
kontakizunean zer den egia. Baina Ma-
nitobako Unibertsitateko (Kanada) T. J.
Oleson historialariaren hitzetan, “argu-
dio sendoak ditugu Bjarnik ikusitako
lurraldeak Ternua, Labrador eta Baffin
uhartea zirela pentsatzeko”. ■

MOMA ARCHIVES

88 urtetako erakusketak eskura

New Yorkeko Arte Modernoaren Mu-
seo 1929ko azaroaren 7an zabaldu zu-
ten, Wall Streeteko kraxa eta bederatzik
egunera. Orduz geroztik 3.743 erakus-
keta egin dituzte, egun zabalik dauden
bederatzik erakusketa eta instalazioak
barne, eta MoMaren webgunean guz-
tiak daude bilduta, *Exhibition history*

atalean. Adibidez, inaugurazio-erakus-
ketan Cézanne, Gauguin, Seurat eta Van
Gogh margolari post-inpresionista eza-
gunen lanak bildu zituzten hilabetez.
Webgunean, erakusketaren aurkezpena,
23 argazki –horietako bat, ezkerrean–
eta 156 orrialdeko katalogoa daude
guztion eskura. ■